

IAK

Aanleiding

Geweld tegen politieagenten en hulpverleners is onaanvaardbaar. Zij handhaven de orde, treden op onder gevaarlijke omstandigheden en verlenen hulp aan mensen in nood. Niet zelden staan zij mensen bij die in acuut levensbedreigende situaties verkeren. Dat geweld moet stevig worden aangepakt en daar past geen taakstraf bij. Het wetsvoorstel regelt dat geen taakstraf meer kan worden opgelegd bij geweld tegen personen met een publieke taak. Dit betekent dat plegers van geweld tegen politieagenten en hulpverleners zoals ambulancebroeders en brandweermensen zwaarder kunnen worden gestraft. De maatregel is een uitbreiding van het bestaande taakstrafverbod dat vooral betrekking heeft op ernstige geweld -en zedenmisdrijven.

Met het wetsvoorstel wordt uitvoering gegeven aan de motie van de leden Helder (PVV), Van Oosten (VVD) en Van Dam (CDA) (Kamerstukken II 2018/19, 35 000-VI, nr. 24). Het voorstel is aangekondigd in onze brief aan de Tweede Kamer van 11 maart 2019 als reactie op de genoemde motie (Kamerstukken II 2018/19, 28 684, nr. 551).

Wie zijn betrokken?

Plegers van geweldsmisdrijven en de actoren in de justitiële keten: politie, reclassering, gevangeniswezen, openbaar ministerie en zittende magistratuur. Voorbeelden van personen in de uitoefening van een publieke taak in het kader van de handhaving van de orde of veiligheid zijn politieagenten en hulpverleners zoals ambulancebroeders en brandweermensen.

Probleem

Een taakstraf is een sanctie die passende is voor naar verhouding lichte misdrijven. Het opleggen van een taakstraf aan plegers van geweld tegen personen in de uitoefening van een publieke taak in het kader van de handhaving van de orde of veiligheid, wordt niet als passend ervaren. Het wetsvoorstel sluit de mogelijkheid tot het opleggen van een taakstraf, in die situaties derhalve uit.

Het wetsvoorstel geeft zo een uitbreiding aan het reeds bestaande taakstrafverbod in artikel 22b Sr. In artikel 22b Sr zijn de mogelijkheden voor het opleggen van een taakstraf ook nu al beperkt in geval van veroordeling voor ernstig zeden- of geweldsmisdrijf. Ook bij enkele andere specifiek aangeduide misdrijven en in het geval van recidive, geldt een taakstrafverbod. Dit bestaande taakstrafverbod is een voortvloeiende van de door de wetgever noodzakelijk geachte positionering van de taakstraf als passende straf voor minder ernstige strafbare feiten (Kamerstukken II 2009/2010, 32169, nr. 3, p. 1). Het taakstrafverbod wordt met dit wetsvoorstel uitgebreid doordat daaraan ook de

nog niet onder artikel 22b Sr vallende vormen van geweld worden toegevoegd, voor zover deze feiten zijn begaan tegen personen met een publieke taak.

Doel:

het opleggen van passende straffen of maatregelen in situaties van geweldpleging.

Wat rechtvaardigt overheidsinterventie:

Het zorgen voor veiligheid, het bewaken van de rechtsstatelijkheid, het beschermen van klassieke en sociale grondrechten, het zorgen voor gelijke behandeling van burgers, de bescherming van mensenrechten en de bescherming van zwakkeren in de samenleving zijn taken van de rijksoverheid. Het bepalen van passende straffen of maatregelen die door de strafrechter in vooraf beschreven situaties kunnen worden opgelegd, is daarvan onderdeel.

Wat is het beste instrument

De beschrijving van straffen en maatregelen die in voorkomende gevallen kunnen worden opgelegd, nopen tot wetgeving in formele zin.

Rechtmatigheid

De gekozen oplossingsrichting is verenigbaar met nationale en internationale wettelijke kaders. Het wetsvoorstel sluit het opleggen van een taakstraf in de vooraf nauwkeurig beschreven situaties uit.

Doeltreffendheid/efficiëntie

Het wetsvoorstel verduidelijkt de voorwaarden waaronder wel of niet een taakstraf kan worden opgelegd. De verheldering draagt bij zo aan een effectieve sanctionering in lijn met de bedoelingen van de wetgever.

Uitvoerbaarheid

Het wetsvoorstel verduidelijkt de voorwaarden waaronder wel of niet een taakstraf kan worden opgelegd. Voor de betrokken actoren in de strafrechtspleging, is het voorstel uitvoerbaar.

Er zijn geen gevolgen voor burgers, bedrijven en overheid, anders dan voor plegers van geweldsmisdrijven tegen personen in de uitoefening van een publieke taak als hiervoor omschreven.